

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДВНЗ «ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Кафедра лісового та садово-паркового господарства
Державне підприємство «Степовий ім. В.М. Виноградова філіал УкрНДІЛГА»
Державне спеціалізоване лісозахисне підприємство «Херсонлісозахист»
Управління лісового та мисливського господарства у Херсонській області

ДВНЗ «ХДАУ»

**Матеріали II-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти та молодих учених**

«Наукові читання імені В. М. Виноградова»

21-22 травня 2020 року, м. Херсон

Херсон – 2020

«Наукові читання імені В. М. Виноградова»: II-га Всеукраїнська науково-практична конференція. 21-22 травня 2020 року – Херсон: 2020. – 80 с.

В збірку увійшли матеріали з питань методики викладання у вищій школі, екології рослин та природно-заповідної справи, теоретичних і прикладних аспектів інтродукції рослин, сучасних напрямків садово-паркового господарства, захисту рослин, дендрології, лісовідновлення, агролісомеліорації, фітомеліорації, лісівництва та лісознавства.

Відповідальні за випуск: Назаренко С.В.

Збірник підготовлено з оригіналів доповідей без літературного редагування. Всі матеріали представлені в авторській редакції, редколегія не несе відповідальності за недостовірність представленої авторами інформації.

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», 2020

ЗМІСТ

<i>Ангіна Л. С.</i> Особливості природного відновлення видів роду <i>Populus L.</i> в водоохоронно-захисних лісах Лівобережного Лісостепу України	6
<i>Бондар О. Б.</i> Лісівничо-екологічний профіль на водозборі річки Мож	8
<i>Велика К.В., Бойко Т. О.</i> Дослідження хвороб деревних рослин міста Білгород-Дніпровський (Одеська область)	10
<i>Гармаш А. В.</i> Соснові деревостани Лісостепу Сумщини	13
<i>Глод О. І., Назаренко С. В.</i> Адвентивні комахи-шкідники зелених насаджень міста Олешки	16
<i>Головащенко М. Ф.</i> Стабілізація штучних сосняків на Нижньодніпровських пісках шляхом проведення рубок догляду	17
<i>Голуб В. А., Котовська Ю. С.</i> Монохромний квітник, його створення	19
<i>Дашевська Л. М.</i> Цільовий компонент навчання іноземним мовам на сучасному етапі	20
<i>Дементьєва О. І., Бондаренко А. М.</i> Аналіз доцільності глибокого кронування декоративних деревних рослин в урбанізованому середовищі	23
<i>Дементьєва О. І., Черепанова Ю. В.</i> Аналіз стану зелених насаджень території дошкільного навчального закладу міста Херсон	25
<i>Дементьєва О. І., Брит А. О.</i> Особливості проектування зелених насаджень обмеженого користування	27
<i>Жиленко Н. В., Головащенко М. Ф.</i> Щодо електронного обліку обсягу заготовленої лісопродукції на підприємствах лісового господарства Херсонської області	29
<i>Козел М. О., Терещук О. М., Кичилюк О. В.</i> Ландшафтно-композиційні прийоми в озелененні дошкільних навчальних закладів	31
<i>Козел Т. С., Кичилюк О. В.</i> Асортимент вирощування декоративних деревних рослин у базисному розсаднику ДП “Ратнівське лісомисливське господарство”	34
<i>Котовська Ю. С., Омелянова В. Ю.</i> Використання реліктових рослин для озеленення територій	36
<i>Лебедева Н. А.</i> Вплив пожеж на лісові екосистеми	38
<i>Набока О. М., Назаренко С. В.</i> Захист лимонів закритого ґрунту від шкідників та хвороб	41
<i>Назаренко С. В.</i> Про шкодочинність платанового клопа-мереживниці <i>Corythucha ciliata</i>	43

АДВЕНТИВНІ КОМАХИ-ШКІДНИКИ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ МІСТА ОЛЕШКИ

Глод О. І.

Державне підприємство "Степовий ім. В.М. Виноградова філіал Українського ордену "Знак Пошани" науково-дослідного інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М. Висоцького", м. Олешки, Україна

Назаренко С.В., к. с.-г. наук

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», Херсон, Україна

На території м. Олешки в декоративних зелених насадженнях виявлено 11 інвазійних адвентивних видів комах-фітофагів.

На сосні кримській - насінний клоп-крайовик *Leptoglossus occidentalis* Heidemann, 1910 (Hemiptera: Coreidae). Харчування клопа перешкоджає дозріванню молодих шишок. Висмоктування поживних речовин з ендосперму насіння призводить до того, що в шишках не залишається повноцінного насіння.

На листяних породах, а особливо на шовковиці та клені - гусениці білого американського метелика *Hypphantria cunea* Dru Drury, 1773 (Lepidoptera: Arctiidae). Гусениці повністю об'їдають листя на деревах, що є небезпечним для майже 300 видів рослин. Дефоліація призводить до ослаблення дерев та зниження їх декоративних й естетичних функцій.

Листя гіркокаштана пошкоджує каштановий мінер *Cameraria ohridella* Deschka et Dimic, 1986 (Lepidoptera: Gracillariidae). Пошкодження каштановою мінуючою міллю дерева призводить до того, що окремі гілки всихають. Унаслідок пошкодження каштановою мінуючою міллю каштани втрачають природний декоративний вигляд.

Листя білої акації пошкоджує декілька інвазивних видів.

Пошкодження листя білоакацієвою міль-строкаткою, *Parectopa robiniella* Clemens, 1863 (Lepidoptera: Gracillariidae), призводить до скорочення цвітіння, що негативно позначається на зборі меду.

Білоакацієвий мінер *Macrosaccus robiniella* Clemens, 1859 (Lepidoptera: Gracillariidae) спричиняє зниження естетичного виду, а також стійкості дерева до несприятливого впливу різноманітних факторів середовища. Зокрема, вони втрачають декоративні функції.

Високий рівень заселеності робінієвою крайовою галицею, *Obolodiplosis robiniae* Haldeman, 1847 (Diptera: Cecidomyiidae), призводить до втрат рослинами декоративності.

Платанова міль-строкатка *Phyllonorycter platani* Staudinger, 1870 (Lepidoptera: Gracillariidae) пошкоджує платани, через що вони втрачають природний декоративний вигляд, сильне пошкодження листя призводить до ослаблення дерев загалом.

Унаслідок пошкодження платановим клоп-мереживницею, *Corythucha ciliata* Say, 1832 (Hemiptera: Tingidae), дерева втрачають природний

декоративний вигляд, сильне пошкодження листя призводить до ослаблення дерев.

Дубова мереживниця клоп *Corythucha arcuata* Say, 1832 (*Hemiptera: Tingidae*). Пошкодження листя клопом призводить до ослаблення дерев і втрати природного декоративного вигляду.

Самшитова вогнівка *Cydalima perspectalis* Walker, 1859 (*Lepidoptera: Crambidae*): гусениці можуть повністю знищувати все листя у кронах самшиту будь-якого віку.

Самшитова листоблішка *Psylla buxi*, Linne 1758 (*Hemiptera: Psyllidae*) викликає деформацію верхівкового листя ростучих пагонів самшиту, із часом деформоване листя жовтіє.

Отже, інвазійні адвентивні види комах-фітофагів у поєднанні з місцевими видами негативно впливають на екосистему зелених насаджень м. Олешки. За сприятливих погодних умов чисельність адвентивних видів може значно збільшитись, що може призвести до загибелі окремих порід у складі зелених насаджень міста.

СТАБІЛІЗАЦІЯ ШТУЧНИХ СОСНЯКІВ НА НИЖНЬОДНІПРОВСЬКИХ ПІСКАХ ШЛЯХОМ ПРОВЕДЕННЯ РУБОК ДОГЛЯДУ

Головащенко М.Ф., к. с.-г. н., доцент,
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», Херсон, Україна

В залежності від лісорослинних умов та стану деревостану виділяють два типи стабільності: перший – лісорослинні умови з автоматичним збереженням стабільності, другий - лісорослинні умови з природно-обумовленим ризиком порушення стабільності [1]. Для штучних насаджень сосни звичайної, які в умовах Нижньодніпровських пісків зростають за межами природного ареалу цієї деревної породи, характерний другий тип стабільності.

При цьому, штучні насадження сосни звичайної на Нижньодніпровських пісках володіють підвищеним ризиком щодо порушення стабільності, бо культури вирощуються на вирівняному агротехнічними прийомами фоні і тому усі дерева в деревостанах володіють досить високою конкурентоспроможністю, а процес їх природного зрідження відбувається досить мляво. Це призводить до сильного загострення внутрішньовидової конкуренції у фазі жердняка, що, в свою чергу, викликає сильне взаємне ослаблення дерев, втрату їх стабільності і розпад штучних насаджень сосни звичайної [2]. Практичним підтвердженням цього, слугують досліді з густоти садіння в дослідному лісництві ДП «Степовий філіал УкрНДІЛГА», де в густих не зріджуваних рубками догляду варіантах у фазі жердняка деревостани сосни звичайної повністю розпалились, а в систематично не зріджуваних деревостанах часто спостерігається куртинне засихання дерев [3].